

Bestuursrapportage
SOCIAAL DOMEIN
4de kwartaal 2015

Inhoudsopgave

1. Bestuursamenvatting	3
2. WWB en aanverwante regelingen	5
2.1. Aantal cliënten	5
2.2. Reden van instroom WWB.....	6
2.3. Reden van uitstroom WWB.....	6
2.4. Aantal aanvragen WWB 2015	7
2.5. Financiën	8
2.6. Risicomelding.....	9
2.7. Prognoses	9
3. Participatiebudget + WSW	10
3.1. Prognoses	10
4. Wet Maatschappelijke Ondersteuning.....	12
4.1. WMO Voorzieningen	12
4.2. Analyse	12
4.3. Financiën	13
4.4. Risicomelding.....	14
4.5. Prognose.....	15
5. Schuldhelpverlening	17
6. Jeugd	18
6.1. Prognose.....	18
7. Financieel overzicht Programma Sociaal Domein.....	19

1. Bestuurssamenvatting

Voor u ligt de bestuursrapportage over het 4de kwartaal 2015 van de afdeling Sociaal Domein. De begrote cijfers zijn gebaseerd op de programmabegroting 2015 inclusief de financiële mutaties n.a.v. het document 'Op weg naar een sluitende begroting 2015-2018' en de tussenrapportage 2015.

Deze vorm van rapportage is nog in ontwikkeling. Toekomstige rapportages zullen mogelijk op onderdelen worden aangepast of uitgebreidere informatie gaan bevatten.

Voor de onderdelen Jeugd, WMO2015 en Beschermd Wonen kan nog niet voor 100% een volledig en juist inzicht geven worden in de financiële ontwikkelingen binnen deze beleidsterreinen. De cijfers in deze rapportage zijn gebaseerd op de gegevens zoals deze bekend zijn op 7 maart 2016.

Nog niet van alle zorgaanbieders, het SVB of de VNG zijn de afrekeningen over 2015 bekend. Dit kan nog leiden tot aanpassing van de betaalde zorg. Dit zal echter niet van invloed zijn op het rekeningresultaat 2015, omdat deze financiële mutaties van invloed zullen zijn op de dotatie aan de reserve Sociaal Domein n.a.v. de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2015.

WWB en aanverwante regelingen

Het klantenbestand is in het laatste kwartaal 2015 licht gestegen en ongeveer uitgekomen op het niveau eind 2014. Omdat we grotendeels afhankelijk zijn van macro economische ontwikkelingen zijn we beperkt in het beïnvloeden van de omvang.

Tussen de producten 'armoedebelaid' zien we dat er t.o.v. de eerdere prognose € 560.000 niet is ingezet. Dit wordt vnl. veroorzaakt door de niet ingezette middelen uit de voormalige regelingen Wtcg/Cer die de gemeente via de Integratie-uitkering Sociaal Domein ontvangt. Dit omdat het Rijk in 2015 de afhandeling over 2014 heeft uitgevoerd.

Voor een nadere uitleg verwijzen wij graag naar de afzonderlijke paragraaf.

Participatiebudget en WSW

Per 1 januari 2015 zijn het voormalig Participatiebudget en WSW opgenomen in de integratie-uitkering Sociaal Domein onderdeel Participatiewet. Met deze middelen zijn in 2015 120 reïntegratie-trajecten en 270 WSW-plekken gefinancierd.

Voor een nadere uitleg verwijzen wij graag naar de afzonderlijke paragraaf.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (2015)

In 2015 zijn in het kader van maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp 1.514 voorzieningen gefinancierd. Daarnaast zijn er in het kader van de voorzieningen voor gehandicapten 2.859 voorzieningen gefinancierd.

Ten aanzien van de nieuwe beleidsterreinen per 1 januari 2015 in het kader van begeleiding en beschermd wonen kan nog niet voor 100% een volledig en juist inzicht gegeven worden in de financiële ontwikkeling. Op het moment van samenstellen van deze rapportage hebben 640 cliënten uit Den Helder begeleiding (ZIN) ontvangen en 170 (ZIN) cliënten uit de regio een voorziening in het kader van Beschermd Wonen ontvangen.

Voor een nadere uitleg verwijzen wij graag naar de afzonderlijke paragraaf.

Schuldhelpverlening

In 2015 zijn er gemiddeld 141 schuldhelpverleningstrajecten gefinancierd. In 2014 waren dit er nog 166, wat een daling betekent van ongeveer 15%.

Voor een nadere uitleg verwijzen wij graag naar de afzonderlijke paragraaf.

Jeugd

Ten aanzien van de nieuwe beleidsveld per 1 januari 2015 in het kader van jeugd kan nog niet voor 100% een volledig en juist inzicht worden gegeven in de financiële ontwikkelingen over 2015. De cijfers in deze rapportage zijn gebaseerd op de gegevens zoals deze bekend zijn op 7 maart 2016. Met deze middelen hebben ongeveer 1.400 jeugdigen een voorziening in het kader van Jeugdhulp ontvangen.

Algemeen

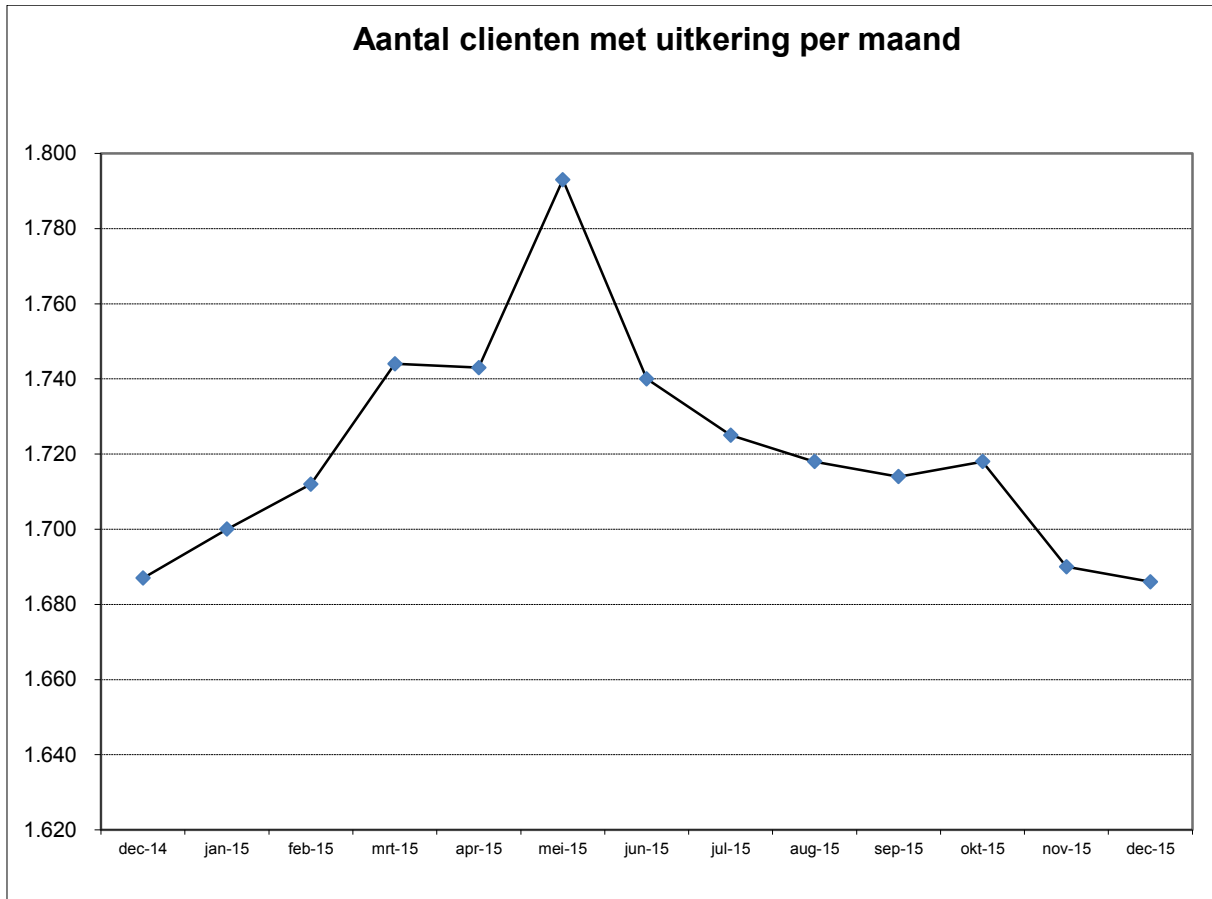
Samenvattend blijkt dat per saldo de budgetten binnen het programma Sociaal Domein in 2015 toereikend zijn geweest, maar dat er door externe factoren (GRGA/Overheid) hogere baten te ontvangen zijn dan geraamd en dat de zorgkosten van de nieuwe beleidsterreinen lager zullen uitvallen dan geraamd.

Binnen het gehele programma 11 Sociaal Domein zal er naast de bij de Tussenrapportage gerapporteerde budgetoverschrijding van 2.078 mln. bij de jaarrekening, op basis van wat nu bekend is, nog ook een budgetoverschrijding plaatsvinden van ongeveer € 7.767.

2. WWB en aanverwante regelingen

2.1. Aantal cliënten¹

Regeling	2015												dec		
	d	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d	In	Uit
BBZ	4	4	4	2	2	2	3	3	3	-	-	-	2	6	4
IOAW/IOAZ	21	22	24	24	26	28	30	32	32	29	29	29	30	1	-
Participatie	1.659	1.659	1.681	1.684	1.683	1.667	1.497	1.648	1.638	1.652	1.659	1.694	1.712	34	16
TOTAAL	1.684	1.685	1.709	1.710	1.711	1.697	1.530	1.683	1.673	1.681	1.688	1.723	1.744	41	20

Voortschrijdend jaaroverzicht cliënten groei / afname december 2014 tot en met december 2015

De laatste 3 maanden is de in- en uitstroom van klanten gedaald. Het aantal nieuwe aanvragen is gedaald met bijna 10% t.o.v. dezelfde periode vorig jaar (12 maanden). Hiermee wordt het bijstandsvolume in aantal verlaagd en dus ook de uitkeringslasten. In de maand december 2015 lopen er voor 121 cliënten reïntegratie-trajecten!

¹ Er zijn altijd uitkeringen die met terugwerkende kracht toegekend en beëindigd worden. Hierdoor is de eindstand van vorige jaar gecorrigeerd. Op deze wijze blijft er sprake van een actueel zuiver beeld van de grootte van het klantenbestand.

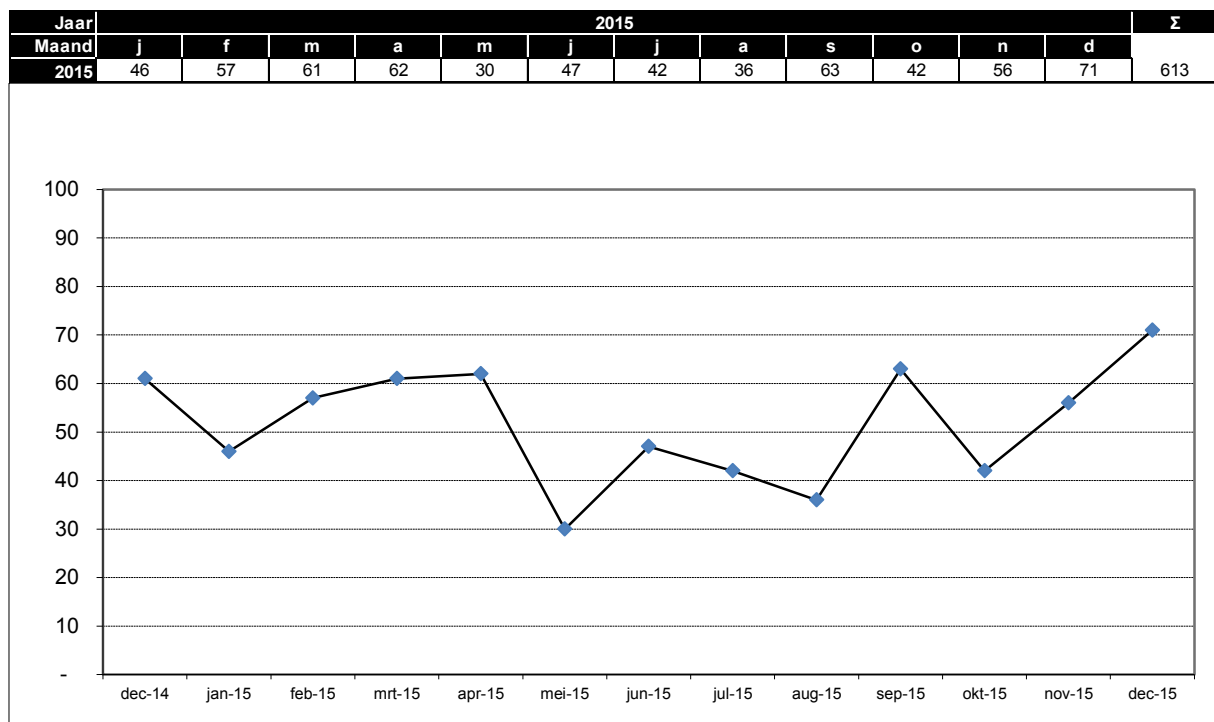
2.2. Reden van instroom WWB

Reden	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	Totaal
beëindiging studie		3	4	3	10
einde dienstbetrekking	6	5	14	11	36
einde zelfstandig beroep of bedrijf	2	2	1	0	5
einde uitkering werkloosheid	23	20	14	14	71
einde uitkering arbeidsongeschiktheid	2	0	0	0	2
einde ander inkomen	7	11	11	10	39
beëindiging relatie	30	16	24	7	77
andere oorzaak	70	67	287	120	544
oorzaak bij partner	2	3	4	1	10
Totaal	142	127	359	166	794

2.3. Reden van uitstroom WWB

Reden	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	Totaal
volgen studie	3	0	13	8	24
Inkomsten uit arbeid	37	45	69	63	214
zelfstandig beroep of bedrijf	2	0	0	2	4
uitkering werkloosheid	1	2	0	0	3
uitkering arbeidsongeschiktheid	1	0	0	0	1
Vermogen	1	2	0	2	5
ander inkomen	1	3	1	1	6
aangaan relatie	6	13	9	15	43
AOW gerechtigd	3	9	9	6	27
geen inlichtingen verstrekt	15	13	14	11	53
verhuizing andere gemeente	12	18	20	10	60
verhuizing buitenland	5	3	3	2	13
overlijden	2	4	2	4	12
detentie	4	5	5	2	16
oorzaak bij partner	5	3	8	2	18
andere oorzaak	16	15	15	10	56
omzetting kostendelersnorm	0		142	48	190
Totaal	114	135	310	186	745

2.4. Aantal aanvragen WWB 2015

Bovenstaande lijndiagram van het aantal aanvragen geeft een stabiel licht stijgend beeld weer.

2.5. Financiën

Rubriek (x € 1.000)	Begroot / Prognose 2015	Werkelijk t/m December 2015	Resultaat 2015	
<i>Lasten</i>				
WWB	25.828	25.830	2	N
BBZ (starters)	75	92	17	N
BBZ (gevestigd)	200	139	-61	V
IOAW / IOAZ	466	494	28	N
Minimabeleid	2.808	2.092	-716	V
Bijzondere bijstand	1.645	1.888	243	N
Indiv. Inkomensloeslag	408	323	-85	V
Totaal lasten	31.430	30.858	-572	V
<i>Baten</i>				
Baten Participatiewet I	-23.366	-23.526	-160	V
Baten BBZ2004 (Rijk)	-129	-61	68	N
Baten WWB	-586	-662	-76	V
Baten BBZ	-60	-44	16	N
Baten IOAW	-2	-5	-3	V
Baten Bijz. bijstand	-136	-144	-8	V
Totaal baten	-24.279	-24.442	-163	V

Toelichting Minimabeleid, bijzondere bijstand en individuele inkomensloeslag.

In 2015 zijn er in het kader van armoedebeleid 3.234 voorzieningen.

De 4 grootste verstrekking vinden plaats t.b.v.:

- Kosten inrichting/Huisraad € 221.000 (103 cliënten)
- Bewindvoeringskosten € 814.000 (1.008 cliënten)
- Schuldenproblematiek € 329.000 (420 cliënten)
- Individuele inkomensloeslag € 323.000 (762 cliënten)

Analyse

Lasten

Het klantenbestand Participatiewet is in vergelijking met de eindstand 2014 op dit moment nagenoeg gelijk. In 2015 (1.724 uitkeringen) zijn er echter gemiddeld t.o.v. 2014 ongeveer 50 uitkeringen meer betaalbaar gesteld.

Onder het minimabeleid vallen ook de voorzieningen die te maken hebben met de vm. Wtcg/CER regelingen welke door het rijk werden afgehandeld en nu onder de integratie Uitkering Sociaal Domein beschikbaar zijn gekomen. In 2015 heeft de gemeente Den Helder deze middelen niet ingezet. Dit omdat het Rijk in 2015 de afhandeling over 2014 heeft uitgevoerd.

In het laatste kwartaal 2015 zijn de kosten voor problematische schulden bewindvoering met ongeveer 17% gestegen, terwijl de kosten voor bewindvoering met ongeveer 5% daalde. De kosten voor individuele inkomensloeslag (voorheen langdurigheidstoelag) zijn in het 4de kwartaal met ongeveer 40% gedaald.

De kosten voor inrichting/huisraad zijn in het 4de kwartaal verdubbeld t.o.v. de voorgaande 2 kwartalen.

Het beroep op de voorziening BBZ2004 is in 2015 lager gebleken dan voorzien, waardoor de lasten een onderschrijding tonen.

Baten

In oktober 2015 is het definitieve budget Participatiewet Inkomensdeel vastgesteld op € 23.526.347. Door de lagere kosten BBZ2004 zal de rijksbijdrage hierin ook lager worden.

Per saldo ontstaat er een voordeel van t.o.v. de begroting van € 735.000.

2.6. Risicomelding

Beheersmaatregel risico

Naast de veranderde werkwijze binnen de uitvoering van de Participatiewet, die onder andere zorgt voor meer grip op instromers en de regionale samenwerking met reïntegratie bedrijven, is de afdeling Sociaal Domein continue bezig nieuwe instrumenten te ontwikkelen om zowel de instroom te beperken alsmede de uitstroom te bevorderen. Een goed voorbeeld hiervan zijn de onlangs aangetrokken intakers die er aan moeten bijdragen dat potentiële cliënten voor inkomensvoorzieningen worden doorgeleid naar werk i.p.v. een uitkering. Daarnaast worden de beschikbare middelen uit de Integratie-uitkering Sociaal Domein onderdeel Reïntegratie (Participatiewet) ingezet voor het inkopen van individuele trajecten bij diverse aanbieders met het doel om ook mensen uit het bestaande bestand (parttime) uit te laten stromen naar betaalde arbeid.

2.7. Prognoses

Ontwikkelingen

Per 1 januari is de verdeelmethodiek van het Macrobudget gewijzigd. In de jaren 2015 en 2016 wordt het budget voor 50% historisch en voor 50% op basis van het 'nieuwe' objectieve verdeelmodel gebaseerd.

In 2015 is de rijksbijdrage voor de gemeente Den Helder gebaseerd op gemiddeld 1.833 uitkeringen, waar gemiddeld over 2015 1.724 uitkeringen zijn verstrekt.

In de aanvulling op de begroting 2016-2019 heeft de raad besloten bezuinigingsmaatregelen te treffen. Dit betreft de uitstroom van cliënten met een inkomensvoorziening a.g.v. het regionale werkgeversservicepunt en het intensiveren van re-integratie bij instroom. Hierdoor zal jaarlijks een bedrag van ongeveer € 450.000 (30 cliënten) worden bespaard op de lasten van de inkomensvoorzieningen.

De verwachte rijksbijdrage in 2016 zal a.g.v. het objectieve verdeelmodel met ruim € 1,376 mln dalen, terwijl het rijk uitgaat van een stijging van het aantal bijstandsuitkeringen van 1%. De raad heeft bepaald dat de uitvoeringslasten binnen de beschikbare middelen dient te blijven! Dit zorgt er voor dat in 2016 een extra taakstelling dient te worden gerealiseerd, waarbij het om ongeveer 16 cliënten gaat. Voor 2016 is er budget beschikbaar voor 1.696 uitkeringen, waarbij de bezuinigingsmaatregel zal worden gerealiseerd.

Voor 2017 verwacht het rijk een toename van ongeveer 2% van het aantal bijstandsgerechtigden. De verwachting is dat de rijksbijdrage iets zal stijgen (€ 21,176 mln). In 2017 is de rijksbijdrage gebaseerd op 25% historisch en 75% op basis van het objectieve verdeelmodel. Ook voor 2017 heeft de raad besloten de eerdere genoemde bezuinigingsmaatregelen te treffen. Dit betekent dat er, op basis van wat nu bekend is, in 2017 voor 1.693 cliënten budget beschikbaar is om in inkomensvoorziening te kunnen voorzien.

3. Participatiebudget + WSW

Rubriek (x € 1.000)	Begroot / Prognose 2015	Werkelijk t/m December 2015	Resultaat 2015	
<i>Lasten</i>				
Reïntegratie	3.543	3.573	30	N
WSW	7.716	7.701	-15	V
Totaal lasten	11.259	11.274	15	N
<i>Baten</i>				
IU Sociaal Domein, PW	-10.296	-10.296	0	N
Baten Participatiewet	-56	-92	-36	V
Baten WSW	0	-365	-365	V
Totaal baten	-10.352	-10.753	-401	V

De werkelijke kosten van de voorzieningen Participatiewet hebben betrekking op loonkosten van de WIW-dienstbetrekkingen, de individuele reïntegratie-trajecten bij diverse aanbieders, loonkostencompensatie aan werkgevers en ambtelijke inzet.

De hogere lasten Reïntegratie hebben vooral te maken met de inzet t.b.v. het ESF-traject en de projectleider WSP.

Als gevolg van een lager aantal SE's in het kader van de Sociale werkvoorziening zijn de werkelijke kosten iets lager uitvallen dan geraamd. De benoemde baten WSW hebben betrekking op retourontvangen bijdrage aan de GR Gesubsidieerde Arbeid in het kader van afrekeningen 2014 en 2011 en de te ontvangen Bonus (stimuleringsuitkering) Begeleid Werken 2013 van het ministerie van SZW! Deze laatste (€ 130.000) zijn in de jaarrekening echter opgenomen onder de lasten, waardoor de baten lager zijn uitgevallen dan in de vorige rapportage is aangegeven! De bonus is beschikbaar gesteld aan de GR Gesubsidieerde Arbeid.

3.1. Prognoses

De Integratie-uitkering Sociaal Domein Participatiewet bestaat uit 2 verschillende financieringsstromen.

Eén stroom heeft betrekking op de financiering van reïntegratie-trajecten, de tweede financieringsstroom heeft betrekking op de financiering van de WSW-ers.

Voor de voormalige WSW heeft het rijk besloten deze regeling af te bouwen. Voor de gemeente Den Helder betekent dit dat de financiering voor 2015 gebaseerd was op 279,4 SE, voor 2016 258,5 SE en 2017 237,6 SE. In 2016 ontvangt de gemeente Den Helder hierdoor € 532.000 minder en in 2017 nog eens € 529.000 minder! Dit betekent dat de GR Gesubsidieerde Arbeid minimaal ook minder zal ontvangen!

In het kader van de WSW financiert de gemeente Den Helder een loonsuppletie van ongeveer 12,2% op de ontvangen rijksbijdrage. Door de afname van het aantal SE daalt ook deze suppletie in 2016 en 2017 met ongeveer € 65.000 per jaar. Deze middelen kunnen 'extra' worden ingezet op de reïntegratie-trajecten. In 2015 zijn de middelen ingezet op ongeveer 120 trajecten.

De Integratie-uitkering Sociaal Domein onderdeel Participatiewet daalt in 2016 met ongeveer € 631.000. Hiervan wordt € 532.000 veroorzaakt door de afname van het aantal SE's WSW. Het restant

kan dus worden ingezet op reïntegratie-trajecten. T.o.v. 2015 is er (€ 99.000 – € 65.000=) € 34.000 minder beschikbaar. Voor 2016 is er een budget beschikbaar voor ongeveer 119 trajecten!
De Integratie-uitkering Sociaal Domein onderdeel Participatiewet daalt in 2017 met ongeveer € 554.000 t.o.v. 2016. Hiervan wordt € 529.000 veroorzaakt door de afname van het aantal SE's WSW. Het restant kan dus worden ingezet op reïntegratie-trajecten. T.o.v. 2016 is er (€ 25.000 – € 65.000=) € 40.000 meer beschikbaar. Voor 2017 is er een budget beschikbaar voor ongeveer 121 trajecten!

Tot en met 2020 zal de integratie-uitkering Sociaal Domein, m.b.t. de WSW worden afgebouwd tot ongeveer 190 SE (€ 4,8 mln). De financiering aan de GRGA zal dalen tot € 5,4 mln. Voor reïntegratie-trajecten zal er dan een bedrag van ongeveer € 2,9 mln beschikbaar zijn. Hiermee kunnen ongeveer 150 trajecten worden gefinancierd.

4. Wet Maatschappelijke Ondersteuning

4.1. WMO Voorzieningen

In het 4de kwartaal van 2015 zijn 614 aanvragen binnengekomen.

Voorziening	2013	2014	t/m 1e kw. 2015	t/m 2de kw. 2015	t/m 3de kw. 2015	t/m 4de kw. 2015	prognose ultimo 2015
Vervoersvoorziening	1.333	1.221	307	604	884	1.167	1.175
Rolstoelvoorziening	296	266	50	121	205	270	235
Woonvoorziening	673	617	142	273	394	531	540
Hulp bij Huishouden	620	622	121	236	345	474	480
Totaal	2.922	2.726	620	1.234	1.828	2.442	2.430

De onderstaande tabel geeft inzicht in het aantal lopende voorzieningen.

Voorzieningen	2015											
	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d
Vervoersvoorziening	2.320	2.317	2.315	1.980	1.965	1.950	1.938	2.244	2.272	2.241	2.243	2.231
Rolstoelvoorziening	665	654	649	0	3	0	2	641	691	634	648	663
Woonvoorziening	117	75	92	29	14	20	36	96	91	113	111	91
HBH	1.558	1.351	1.490	1.413	1.453	1.401	1.431	1.417	1.362	1410	1354	1514
Totaal	4.660	4.397	4.546	3.422	3.435	3.371	3.407	4.398	4.416	4.398	4.356	4.499

4.2. Analyse

Het aantal aanvragen voor vervoers- en woonvoorzieningen houden gelijke (dalende) trend in vergelijking met voorgaande jaren. Bij de rolstoelvoorzieningen zien we nu ook een licht dalende trend ontstaan.

Wat betreft de hulp bij het huishouden zien dat zich een dalende trend heeft ingezet. De verwachting is dat deze trend zich nog, zij het van beperkte omvang, zal voortzetten in 2016. Het doel van de inzet van de extra middelen Huishoudelijke Hulp Toelage is dat dit zal leiden tot een toename van het aantal uren zorg. Op dit moment is het nog niet duidelijk of de cliënten hier gebruik van zullen maken!

4.3. Financiën

Rubriek (x € 1.000)	Begroting 2015	Werkelijk t/m December 2015	Resultaat 2015	
Huishoudelijke hulp ZIN	3.289	3.274	-15	V
Huishoudelijke hulp PGB	137	137	0	N
Huishoudelijke hulp Toelage	312	12	-300	V
WMO2015 Begeleiding etc.	5.015	3.645	-1.370	V
Beschermd Wonen	6.818	7.312	494	N
WMO Algemene voorzieningen	1.650	1.309	-341	V
WMO2015/BW PGB	1.538	1.538	0	N
Eigen bijdrage ZIN/PGB	-2.034	-2.078	-44	V
Uitvoeringskosten	580	513	-67	V
Overige baten	-11	-10	1	N
Totaal ZIN / PGB	17.294	15.652	-1.642	V
Vervoer	1.800	1.782	-18	V
Rolstoel-/overige voorzieningen	285	280	-5	V
Woningaanpassingen	600	657	57	N
Totaal overige voorzieningen	2.685	2.719	34	N

Analyse HbH ZIN/PGB

De kosten voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp zijn iets lager uitgevallen dan de geraamde kosten.

Ondanks de korting door de rijksoverheid op het beschikbare budget 2015 van de gemeente Den Helder voor huishoudelijke hulp van ongeveer maximaal 24% vindt de uitvoering binnen het beschikbaar gestelde budget plaats. Om in de geplande korting tot 2018 van ongeveer 7% t.o.v. 2015 op het budget door de rijksoverheid te kunnen voorzien, worden u in 2016 voorstellen voorgelegd.

Analyse Huishoudelijke Hulp Toelage

Om de werkgelegenheid binnen de Thuiszorg te stimuleren heeft de gemeente Den Helder in 2015 € 312.000 ontvangen. Het beroep hierop door de betreffende zorgaanbieders en cliënten is minimaal (€ 12.000) geweest. Voor 2016 is een gelijk bedrag ontvangen van het rijk, echter onder voorwaarde dat de middelen ontvangen in 2015 hiervoor eerst dienen te worden ingezet. Voor het niet bestede bedrag 2015 zult u bij de jaarrekening dan ook een voorstel tot resultaatbestemming aantreffen om deze middelen in 2016 voor hetzelfde doel beschikbaar te stellen!

Analyse WMO2015 (Begeleiding etc.)

Van 23 zorgaanbieders zijn over 2015 facturen tot een bedrag van € 3,6 mln ontvangen over de geleverde zorg. Deze facturen hebben betrekking op ongeveer 640 cliënten uit Den Helder.

Analyse Beschermd Wonen:

Van 14 zorgaanbieders zijn over 2015 facturen ontvangen tot een bedrag van € 7,1 mln. Deze facturen hebben betrekking op ongeveer 170 cliënten uit de regio Noord Holland Noord.

Analyse WMO Algemene voorzieningen

Naast de inzet van middelen Integratie-uitkering Sociaal Domein via maatwerkvoorzieningen worden in 2015 ook algemene voorzieningen gefinancierd. Dit vindt plaats via subsidiëring aan ketenpartners.

In de begroting 2105 is een voorziening abusievelijk te hoog opgenomen. Dit resulteert in een vrijval aan het rekeningresultaat van de gemeente van ongeveer € 285.000.

Analyse PGB's WMO2015 en Beschermd Wonen

Van het SVB zal in mei een opgave/afrekening worden ontvangen van de werkelijke ingezette budgetten. De verwachting is, omdat de gemeente de cliënten en PGB-budgetten inzichtelijke hebben, dat er minder zal zijn besteed dan bevoorschot door de gemeente. Er zal dus nog een vordering ontstaan op het SVB! Over de hoogte van deze vordering kan geen inschatting worden gegeven!

Analyse eigen bijdrage ZIN/PGB

De inning van de eigen bijdrage is een verantwoordelijkheid van het CAK. Per 1 januari 2015 wordt de inning van de eigen bijdragen voor de nieuwe beleidsterreinen ook door het CAK gedaan. Het CAK heeft over 2015 € 44.000 meer aan eigen bijdrage aan Den Helder overgemaakt dan begroot.

Gebleken is echter dat de eigen bijdrage van cliënten Beschermd Wonen met een PGB uit de regio gemeenten niet aan Den Helder zijn overgemaakt. Met de regiogemeenten en het CAK vindt hierover overleg plaats. Het gaat hierbij om een bedrag van ongeveer € 25.000.

Analyse vervoer

De kosten voor het vervoer vallen iets lager (€ 18.000) is dan de geraamde kosten.

Analyse rolstoelen en overige voorzieningen

De kosten voor het rolstoelvoorzieningen vallen iets lager (€ 5.000) uit dan de geraamde kosten.

Analyse woningaanpassingen

De kosten van woningaanpassingen vallen hoger (€ 57.000) uit dan geraamd. Dit komt vooral omdat er iets meer cliënten een wat duurdere voorziening hebben ontvangen!

4.4. Risicomelding

Risico's

1. De geleverde zorg in het kader van de nieuwe beleidsterreinen WMO en Beschermd Wonen vormen mogelijk een financieel risico (onduidelijkheid over de geleverde zorg). Dit omdat het risico bestaat dat er cliënten zijn die nog niet in beeld zijn en de zorgaanbieder hierbij ook niet!
2. De geleverde zorg in het kader van de PGB's vormen een financieel risico, omdat het SVB nog geen verantwoording heeft kunnen aanlevering over de inzet van de PGB-budgetten!
3. De te ontvangen eigen bijdrage vormen een financieel risico omdat nog onduidelijk is of het CAK over de vereiste informatie beschikt om een eigen bijdrage te kunnen vaststellen

Beheersmaatregelen

1. Vanuit het inrichtingsplan Sociaal Domein zijn de projecten vanuit fase 1 gestart. Deze moeten leiden tot Financial Control, ICT op orde, Contractmanagement, Compliance en Personeel in basis op orde brengen.
2. Ten behoeve van de contractering 2016 van zorgaanbieders is een inkoopproject gestart.
3. Met de zorgaanbieders zijn in het vierde kwartaal managementgesprekken gehouden ten einde inzicht te krijgen in de zorgverlening over 2015.
4. In november 2015 is de afdeling Sociaal Domein gestart met een projectmatige aanpak om de rechtmatigheid en getrouwheid in het kader van de 3D's te verbeteren. Bij dit project zijn naast de ambtelijke organisatie leden van het college, concerncontroller, accountant (o.a. E&Y) en zorgaanbieders betrokken.

4.5. Prognose

WmoNieuw

De integratie-uitkering Sociaal Domein, onderdeel WMO bedroeg in 2015 € 8,25 mln. De lasten over 2015 bedroegen € 5,8 mln. Het resultaat over 2015 bedraagt € 2,45 mln. Over 2015 zijn er geen lasten vm. Wtcg/Cer (€ 648.000) geweest. Voor de komende jaren zullen deze er wel zijn. Hierdoor komt het structurele overschot uit op € 1,8 mln.

De verwachting is dat de integratie-uitkering Sociaal Domein, onderdeel WMO in 2016 zal stijgen met € 1,2 mln en in 2017 met nog eens ongeveer € 215.000. Tot 2020 zal dit dalen met ongeveer € 350.000. De stijging van de integratie-uitkering in 2016 en 2017 wordt o.a. veroorzaakt door een hogere bijdrage in het kader van vm. Wtcg/Cer van € 520.000 in 2016 en nog eens € 50.000 in 2017!

De totale taakstelling a.g.v. de ontwikkelingen van de integratie-uitkering Sociaal Domein, onderdeel WMO kan zonder maatregelen worden gerealiseerd, indien het beroep op deze voorzieningen gelijk blijft als in 2015 of zoals verwacht wordt zal afnemen.

Op grond van demografische ontwikkelingen in relatie tot zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen is de verwachting dat het aantal aanvragen voor begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf zal toenemen.

Beschermd Wonen

De integratie-uitkering Sociaal Domein, onderdeel Beschermd Wonen bedroeg in 2015 € 7,7 mln. De lasten over 2015 bedroegen € 7,8 mln. Het resultaat over 2015 bedraagt € 0,1 mln negatief.

De verwachting is dat de integratie-uitkering Sociaal Domein, onderdeel BW in 2016 zal stijgen met € 0,3 mln en in 2017 zal dalen met ongeveer € 250.000. Tot 2020 zal dit stijgen met ongeveer € 400.000.

De totale taakstelling a.g.v. de ontwikkelingen van de integratie-uitkering Sociaal Domein, onderdeel WMO kan zonder maatregelen worden gerealiseerd, indien het beroep op deze voorzieningen gelijk blijft als in 2015 of zoals verwacht wordt afneemt.

Beleidsontwikkelingen BW

De zgn. commissie Toekomst heeft in opdracht van de VNG visie ontwikkeld op beschermd wonen en uitgangspunten geformuleerd voor een financieel verdeelmodel en gemeentelijke samenwerking passend bij de visie. De visie is dat moet worden toegewerkt naar een 'inclusieve samenleving' waarin ook cliënten BW zoveel als mogelijk thuis wonen en daar zorg op maat ontvangen.

De commissie wil de huidige cliënten BW bij de centrumgemeenten houden, maar nieuwe cliënten vanaf 2017 gefaseerd overdragen naar alle gemeenten (in een periode van ca. 15 jaar). Om problemen m.b.t. de landelijke toegankelijkheid te ondervangen, wordt voorgesteld dat de gemeenten van herkomst 3 jaar lang 50% van de kosten betalen.

De VNG heeft n.a.v. het rapport van de commissie Toekomst aan de minister gemeld, dat veel gemeenten twijfels hebben over de haalbaarheid van 1 januari 2017 als ingangsdatum voor de herverdeling Beschermd Wonen (gefaseerde decentralisatie naar alle gemeenten). Geadviseerd wordt om nog eens te bezien of een latere ingangsdatum niet te verkiezen is. Ook omdat wijzigingen in de Wet langdurige zorg (Wlz), die ook consequenties hebben voor BW, pas per 1-1-2018 zullen ingaan. De VNG geeft aan met het ministerie te willen doorpraten over de noodzakelijke randvoorwaarden en de invulling daarvan. Een belangrijk aspect daarvan is de landelijke toegankelijkheid van beschermd wonen.

Toegangscriteria Wet Langdurig Zorg voor GGZ cliënten

Zorginstituut Nederland (ZIN) is gevraagd om objectieve criteria te formuleren waarmee GGZ cliënten toegang krijgen tot de Wet Langdurige zorg (Wlz). Bureau HHM heeft hier onderzoek naar gedaan. In het advies aan de staatsecretaris worden twee groepen omschreven:

1. de groep mensen waarvan vaststaat dat zij blijvend zijn aangewezen op permanent toezicht en 24-uurs zorg nabij.
2. de groep waarvan binnen afzienbare tijd (3 tot 5 jaar) geen verbetering wordt verwacht en gedurende die tijd is aangewezen op permanent toezicht en 24-uurs zorg nabij.

Het standpunt van de VNG is dat de eerste groep thuishoort in de Wlz. De tweede groep zou geen toegang moeten krijgen tot de Wlz, omdat dit hervorming van de Wlz in de weg staat. Het advies van Zorginstituut Nederland is inmiddels aangeboden aan VWS. Besluitvorming door VWS vindt plaats in de eerste helft van 2016. De kans dat iets wijzigt per 1-1-2017 is heel klein, omdat er een wetswijziging voor nodig is. Verwachting is dat toegang Wlz voor GGZ cliënten plaats kan vinden vanaf 1.1.2018. Tot die tijd zijn gemeenten verantwoordelijk voor de hele doelgroep.

Visieontwikkeling Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Alle centrumgemeenten zijn bezig met beleidsontwikkeling in het kader van Beschermd wonen – maatschappelijke opvang. Hoe hieraan vorm wordt gegeven is aan de centrumgemeenten. Den Helder wil op korte termijn een start maken met dit proces. Uiteraard zal dit i.s.m. met regiogemeenten en zorgaanbieders en cliëntenorganisaties worden aangepakt. Ten behoeve van de beleidsontwikkeling heeft de VNG o.m. handreikingen gemaakt, landelijke workshops georganiseerd en een kwaliteitsagenda opgesteld. Regionaal is de gemeente gestart met een zgn. Innovatietafel Beschermd wonen (onderdeel van de regionale transitietafel). Hierin wordt met zorgaanbieders gesproken over knelpunten en verbeterpunten en innovatiemogelijkheden.

Wmo (huishoudelijke hulp)

De integratie-uitkering WMO bedroeg in 2015 € 5,5 mln. De lasten over 2015 bedroegen € 5,3 mln.

In 2016 is de verwachting dat deze integratie-uitkering zal dalen met ruim € 500.000. Bij een gelijkblijvende vraag naar deze voorziening zal er een tekort ontstaan van ongeveer € 300.000.

Vanaf 2017 zal de integratie-uitkering structureel met € 176.000 stijgen.

5. Schuldhulpverlening

Rubriek (x € 1.000)	Begroot / Prognose 2015	Werkelijk t/m December 2015	Resultaat 2015	
Kosten Schuldhulpverlening	535	557	22	N
Totaal	535	557	22	N

De lasten Schuldhulpverlening kennen een lichte overschrijding van € 22.000 t.o.v. het geraamde budget. T.o.v. dezelfde periode 2014 valt een daling in het aantal voorzieningen te constateren van ongeveer 15%.

6. Jeugd

Rubriek (x € 1.000)	Begroot 2015	Werkelijk t/m December 2015	Resultaat 2015	
Jeugd Natura ZIN	6.957	4.917	-2.040	V
Jeugd Verblijf ZIN	9.985	7.512	-2.473	V
Jeugd PGB	702	702	0	N
Jeugd Algemene voorzieningen	814	398	-416	V
Uitvoeringskosten	1379	1379	0	N
Eigen bijdrage ZIN/PGB	-35	-31	4	N
Totaal	19.802	14.877	-4.925	V

Van 69 zorgaanbieders zijn over 2015 facturen ontvangen tot een bedrag van € 13,2 mln over de geleverde zorg. Deze facturen hebben betrekking op ongeveer 1.400 cliënten waarvoor de gemeente Den Helder in het kader van het woonplaatsbeginsel de zorg dient te financieren. Ongeveer 1/3 van deze cliënten ontvangen de duurdere jeugdzorgproducten (verblijf, reclassering, pleegzorg etc.).

6.1. Prognose

De integratie-uitkering Sociaal Domein, onderdeel Jeugd bedroeg in 2015 € 19,8 mln. De lasten over 2015 bedroegen € 14,9 mln. Het resultaat over 2015 bedraagt € 4,9 mln. In 2015 zijn er nagenoeg geen lasten geweest in het kader van de innovatie-tafels (budget € 406.000). Voor de jaren 2016 en 2017 is de verwachting dat dit budget wel zal worden ingezet. Bij een gelijkblijvende vraag naar Jeugdzorg ontstaat er dan ook structureel ruimte van € 4,5 mln. In de budgetten 2015 is conform de afspraken met de zorgaanbieders in de budgetten een risicoreserve van 10% opgenomen, omdat niet kon worden ingeschat hoe de zorgvraag zich in 2015 zou ontwikkelen.

De integratie-uitkering zal naar het zich nu laat aanzien in 2016 dalen met € 1,86 mln en in 2017 nog eens met € 1,2 mln. In totaal iets meer dan € 3 mln.

Tot 2020 zal de integratie uitkering voor Jeugd verder dalen met € 2,2 mln tot € 14,6 mln. De innovatie van de Jeugdzorg zal dan ook vanaf 2019 moeten leiden tot een besparing van ongeveer € 0,7 mln.

Beleidsmatig is in 2015 gestart om een verschuiving van dwang naar drang te bewerkstelligen, als ook een afname in de verblijfszorg te realiseren. Op dit moment zijn hier nog geen resultaten in zichtbaar. In 2016 zal o.a. dit via de innovatietafels met de zorgaanbieders worden besproken, hoe dit te bereiken zonder dat de 'jeugdige' gepaste zorg ontvangt.

7. Financieel overzicht Programma Sociaal Domein

Voor de onderdelen Jeugd, WMO2015 en Beschermd Wonen kan nog niet voor 100% een volledig en juist inzicht geven worden in de financiële ontwikkelingen binnen deze beleidsterreinen. De cijfers in deze rapportage zijn gebaseerd op de gegevens zoals deze bekend zijn op 7 maart 2016.

Nog niet van alle zorgaanbieders, het SVB of de VNG zijn de afrekeningen over 2015 bekend. Dit kan nog leiden tot aanpassing van de betaalde zorg. Dit zal echter niet van invloed zijn op het rekeningresultaat 2015, omdat deze financiële mutaties van invloed zullen zijn op de dotatie aan de reserve Sociaal Domein n.a.v. de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2015.

WWB en aanverwante regelingen

Het klantenbestand is in het laatste kwartaal 2015 verder gedaald en ongeveer uitgekomen op het niveau eind 2014. Ten opzichte van voorgaande rapportage blijkt dat er ongeveer € 20.000 budgetoverschrijding heeft plaatsgevonden t.o.v. de prognose.

Met betrekking tot de baten zien we dat de hogere definitieve rijksbijdrage 2015 tot een voordeel van € 160.000 bij de jaarrekening zal gaan leiden.

Indien de we de definitieve rijksbijdrage 2015 hierin afzetten tegen de bestedingen zal er in 2015 € 925.000 vrijvallen ten gunste van het resultaat.

Tussen de producten 'armoedebeloid' zien we dat er t.o.v. de eerdere prognose € 560.000 niet is ingezet. Dit wordt vnl. veroorzaakt door de niet ingezette middelen uit de voormalige regelingen Wtcg/Cer die de gemeente via de Integratie-uitkering Sociaal Domein ontvangt. Dit omdat het Rijk in 2015 de afhandeling over 2014 heeft uitgevoerd.

Per saldo ontstaat er een voordeel van ongeveer € 735.000.

Participatiebudget en WSW

Per 1 januari 2015 zijn het voormalig Participatiebudget en WSW opgenomen in de integratie-uitkering Sociaal Domein onderdeel Participatiewet. Voor de reïntegratie-lasten heeft een budgetoverschrijding plaatsgevonden van € 30.000. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het inzetten van een projectleider WSP, intakers en ESF-medewerkers. De lasten in het kader van de loonkosten van de WSW-ers (bij de Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid) zijn € 15.000 lager uitvallen dan eerder geraamd.

Als gevolg van de afhandeling van de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid over 2011 en 2014 met de deelnemende gemeenten, ontvangt de gemeente Den Helder ongeveer € 365.000 inzake in die jaren betaalde loonkosten WSW-ers.

Indien de we de definitieve rijksbijdrage 2015 hierin afzetten tegen de bestedingen zal er in 2015 € 745.000 vrijvallen ten gunste van het resultaat.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (2015)

De maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp laat een onderbesteding zien van € 15.000. Ondanks een korting op de rijksmiddelen Integratie-uitkering WMO van ongeveer 24% zal de uitvoering binnen de beschikbare middelen kunnen plaatsvinden.

Ten aanzien van de nieuwe beleidsterreinen per 1 januari 2015 in het kader van begeleiding en beschermd wonen kan nog niet voor 100% een volledig en juist inzicht gegeven worden in de financiële ontwikkeling.

Op basis van wat er nu bekend is, zal dat er een onderbesteding plaatsvinden van ongeveer € 2.3770.000.

De kosten voor de voorzieningen vervoer, rolstoelen en woningaanpassingen zullen € 34.000 hoger uitvallen dan geraamd.

Schuldhelpverlening

Met betrekking tot de regeling Schuldhelpverlening zal er een overbesteding plaatsvinden van ongeveer € 22.000 t.o.v. de .eerdere rapportage. Wel valt te constateren dat aantal aanvragen t.o.v. het voorgaande jaar met ongeveer 15% is afgenomen..

Jeugd

Ten aanzien van de nieuwe beleidsveld per 1 januari 2015 in het kader van jeugd kan nog niet voor 100% een volledig en juist inzicht worden gegeven in de financiële ontwikkelingen over 2015. De cijfers in deze rapportage zijn gebaseerd op de gegevens zoals deze bekend zijn op 7 maart 2016. Met alle zorgaanbieders moeten er nog overeenkomsten gesloten worden m.b.t. de hoogte van de financiering over 2015.

T.o.v. de eerdere rapportage zal er een onderbesteding ontstaan van ongeveer € 4.925.000.

Indien de we de definitieve rijksbijdrage 2015 hierin afzetten tegen de bestedingen zal er in 2015 € 4.913.000 vrijvallen ten gunste van het resultaat.

Algemeen

Samenvattend blijkt dat per saldo de budgetten binnen het programma Sociaal Domein in 2015 toereikend zijn geweest, maar dat er door externe factoren (GRGA/Overheid) hogere baten te ontvangen zijn dan geraamd en dat de zorgkosten van de nieuwe beleidsterreinen lager zullen uitvallen dan geraamd.

Binnen het gehele programma 11 Sociaal Domein zal er naast de bij de Tussenrapportage gerapporteerde budgetoverschrijding van 2.078 mln. bij de jaarrekening, op basis van wat nu bekend is, nog ook een budgetoverschrijding plaatsvinden van ongeveer € 7.767.

U zult bij de bij de jaarrekening dan ook een voorstel tot resultaatbestemming aantreffen om aan de buffer Sociaal Domein te doteren.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de bestedingen binnen het Programma Sociaal Domein en de hierbij behorende dekking. Deze dekking wordt voornamelijk gerealiseerd via het gemeentefonds, maar deels ook door specifieke van de overheid ontvangen specifieke uitkeringen (Sisa).

In de voorgaande paragrafen wordt u een financieel inzicht gegeven t.o.v. van de budgetten. Vaak is het echter zo dat een deel van de bestedingen binnen een product gedekt worden vanuit verschillende inkomstenstromen.

Als inkomstenstromen wordt een onderscheid gemaakt naar:

- specifieke uitkeringen (Sisa) (deze worden verantwoord binnen het programma Sociaal Domein)
- gemeentefonds, onderdeel decentralisatie uitkeringen (incl integratie-uitkering WMO (Huish.hulp)
- gemeentefonds, onderdeel integratie-uitkering Sociaal Domein
- gemeentefonds, algemeen deel naar clusters

Het algemene deel van het gemeentefonds is onderverdeeld naar 11 clusters, hiervan hebben er drie voornamelijk betrekking op de uitvoering van taken binnen het programma Sociaal Domein. Deze drie zijn:

- cluster werk en inkomen
- cluster jeugd
- cluster maatschappelijke ondersteuning

De onderdelen gemeentefonds worden verantwoord onder Algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht saldo bestedingen/ontvangsten en bron van dekking.

Decentralisatie-uitkeringen	Saldo bestedingen/ ontvangsten	Gemeentefonds	Resultaat
fac.besluit asielz.cent.	€ 6.054	€ 135.654	€ -129.600
MO	€ 1.655.654	€ 1.731.609	€ -75.955
VO	€ 948.744	€ 954.530	€ -5.786
kwal.PS	€ 90.256	€ 98.457	€ -8.201
GIDS	€ 1.000	€ 65.000	€ -64.000
HHT	€ 12.384	€ 312.463	€ -300.079
WMO	€ 4.512.237	€ 5.459.392	€ -947.155
Overige programma's	€ 537.819	€ -	€ 537.819
Totaal decentralisatie-/integratie-uitkering			€ 992.957 (niet besteed)
Integratie-uitkering Sociaal Domein	Saldo bestedingen/ ontvangsten	Gemeentefonds	Resultaat
Jeugd	€ 14.908.574	€ 19.821.832	€ -4.913.257
WMON	€ 13.547.870	€ 15.925.047	€ -2.377.177
PW	€ 9.550.744	€ 10.296.476	€ -745.731
Overige programma's	€ 50.000	€ -	€ 50.000
Totaal integratie-uitkering Sociaal Domein			€ 7.986.166 (niet besteed)
Specifieke uitkeringen	Saldo bestedingen/ ontvangsten	Gemeentefonds	Resultaat
BUIG	€ 22.600.493	€ 23.526.347	€ -925.854
BBZ	€ 94.370	€ 61.418	€ 32.952
RMC	€ 421.488	€ 421.488	€ -
OAB	€ 792.015	€ 792.015	€ 0
Totaal Specifieke uitkeringen			€ 892.901 (niet besteed)
Algemene uitkering algemeen, clusters	Saldo bestedingen/ ontvangsten	Gemeentefonds	Resultaat
Overigen	€ 19.318.917	€ 19.309.164	€ 9.753 € -9.753 (overbesteding)

Bovenstaand overzicht geeft aan dat naar oorsprong van het doel waarvoor het rijk de middelen beschikbaar heeft gesteld er voor een bedrag van € 9,8 mln in 2015 niet tot bestedingen heeft geleid!

Overzicht van saldo bestedingen/ontvangsten en bron dekking naar programma's.

Programma Sociaal Domein	Saldo bestedingen/ ontvangsten	Gemeentefonds	Resultaat
Totaal	€ 88.454.748	€ 24.801.268	€ 63.653.480
Overige programma's	Saldo bestedingen/ ontvangsten	Gemeentefonds	Resultaat
Totaal	€ 593.873	€ 74.109.624	